

RETEN I ODENSE DOM

afsagt den 6. januar 2020

Sag BS-12800/2019-ODE

Mandatar Fagligt Fælles Forbund for
K
(advokat Henrik Juel Halberg)

mod

E
(advokat Anke Hendriksen)

Denne afgørelse er truffet af dommer N. Feilberg Jørgensen.

Sagens baggrund og parternes påstande

I denne sag, der er anlagt den 22. marts 2019, har sagsøgeren, Fagligt Fælles Forbund som mandatar for **K**, nedlagt påstand om, at sagsøgte, **E**, skal betale 8.200 kr. med til-læg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagen drejer sig om, hvorvidt der er ansvarsgrundlag for sagsøgte i forbindelse med, at sagsøgeren under et skoleophold kom til skade. Sagsøgeren var ansat som tømrerlærling, og sagsøgte er en selvejende institution med ca. 10.000 elever, herunder er der en skole i Vejle. Under sit tredje skoleforløb kom sagsøgeren til skade den 9. maj 2018, og blandt andet følgende anføres i anmeldelsen af arbejdsulykken:

”Skadelidte var ved at klippe i noget blik med en blikaks. Ved ”sidste klip” springer et lille stykke blik op i skadelidtes venstre øje

Skadelidte får et lille stykke blik i venstre øje...”

Uheldet skete på Vejle Tekniske Skole.

Påstandsbeløbet, der ikke bestrides størrelsesmæssigt, angår sagsøgerens godtgørelse for svie og smerte.

Der er afgivet en lægeerklæring i henhold til Lov om Arbejdsskadeforsikring §§ 35 og 37. Sagsøgeren er blevet opereret i venstre øje fire gange.

I arbejdsskaderapporten er anført om skaden, at sagsøgeren klippede i en aluminiumsprofil med en til opgaven egnet pladesaks, og et lille stykke metal (aluminium) sprang op i øjet på sagsøgeren.

Forklaringer

K har forklaret, at han i august 2016 startede som tømrerlærling. Han var da 17 år. Forud herfor havde han kun erhvervserfaring som opvasker på en cafe. Han startede på skole på introduktionsforløb som alle andre, og herefter startede han hos en mester, hvor han gik sammen med en svend. Den første dag, han var i lære, var han på værkstedet, og derefter var han ude på arbejdspladser med forskellige svende. Første hovedforløb på skole er et halvt år. Der var ca. 180 ansatte på den arbejdsplads hos , hvor han blev ansat, og han var på tredje skoleforløb, da uheldet indtraf. Han skulle klippe noget aluminium til en skotrende. Han skulle tilpasse blikket. Som han husker det, havde enten eller sat dem i gang med at arbejde. Han havde klippet ca. en centimeter forkert (for stort) og skulle tilpasse blikket, således at han afklippede en centimeter og ud i nul. Blikket var ca. 30 cm. langt. Da han klippede, tænkte han, at det han klippede af ville falde til jorden. Han sad på en lægte på en kvist, som han var ved at bygge ca. en meter over jorden. Han havde sømmet blikket fast, og han skulle til eksamen senere samme dag. Hans ben hvilede på en lægte, og det, han klippede af, sprang op i øjet på ham, da han klippede. Eleverne havde ikke af lærerne fået instruktion om, at de skulle bruge sikkerhedsbriller, når de klippede blik. Han tror, de samme dag havde fået at vide, at de skulle bruge briller, når de anvendte vinkelsliber og andet lignende mekanisk udstyr. De har aldrig fået at vide, at de skulle bruge briller, når de klippede med en blikaks. Han havde egne briller i sin værktøjskasse. Skolen havde vist også sagt i al almindelighed, at skolen havde briller, hvis de havde brug for briller, men han havde som nævnt briller i sin værktøjskasse. Han har to gange efterfølgende været tilbage på skolen, og han bruger altid briller, når han anvender en vinkelsliber. Han har ikke helt samme syn i dag,

som han havde tidligere. Han bruger tid på at fokusere. Han har fået en ny linse i øjet. Han er blevet opereret fire gange. Første gang fik han linsen taget ud, og han fik syet hornhinden. Anden gang fik han syet lidt mere, fordi stingene ikke var helt tætte. Han fik yderligere to sting. Tredje gang fik han indsat en kunstig linse, og fjerde gang var som anden gang, at han skulle have nogle yderligere sting. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har endnu ikke truffet afgørelse. Han blev undersøgt af en speciallæge i oktober 2019 til brug for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Han startede på grundforløb i januar 2016, og han var på skolen i seks måneder, inden han kom i lære. På det skoleforløb lærte han om sikkerhed og værnemidler. Lærerne forklarede, at man i visse bestemte situationer skulle bruge værnemidler. Han havde et par gange tidligere prøvet at klippe med en blyksaks. Han mener, at han havde lånt pladesaksen af en af de andre elever. Han havde ikke fået instruks i brug af saksen, før han anvendte den. Han anslår, at han samlet klippede i en halv times tid med saksen, inden han kom til skade. De var i gang med at udføre en ugeopgave til eksamen, og det var ugens sidste dag, og han skulle, når han var færdig, forsvare det, han havde lavet. Han mener, at de den pågældende dag var ca. 25 elever i klassen. Lærerne har ikke sagt noget om anvendelse af briller, når man klipper med blyksaks, men udelukkende, at man skal bruge briller og høreværn, når man bruger vinkellibere og forskellige save. I dag arbejder han som tømrersvend, men han er ikke helt hurtigt nok til visse ting på grund af sit øje.

har forklaret, at han er lærer på skolen i Vejle. Han var ikke til stede, da ulykken indtraf. Han underviser på Træfagenes Byggeuddannelse som faglærer, og han er arbejdsmiljørepræsentant og teamkoordinator. Han har været ansat på skolen siden 2001. På tredje skoleforløb er alle elever på samme niveau, og de har på det tidspunkt arbejdet mellem halvandet og to år hos en arbejdsgiver. På grundforløbet er der et forløb om værnemidler og værktøj, hvor de gennemgår de værktøjer, som eleverne har i værktøjskassen. De følger på skolen Træfagenes Byggeuddannelse for tømrere og følger vejledningen fra Det Faglige Udvalg. Normalt var de 20 elever i klassen, men på dette tidspunkt var to klasser slået sammen, og derfor var der i alt 33 elever til en lærer. Der er ikke retningslinjer for, hvor mange lærere, der skal være til stede i en klasse. Eleverne får af læreren instruktion, før de går i gang med en opgave, og de arbejder på skolen case-baseret. Eleverne var i nogle praktiklokaler. På grundforløbet får eleverne et maskinkørekort vedrørende de stationære maskiner på skolen. Eleverne bruger også bærbare maskiner. Skæreværktøj findes i værktøjskassen og gennemgås. Lærerne gennemgår ikke pladesaksen og anvendelsen af denne. Når eleverne klipper, er der ikke fare på færde, fordi det man klipper af falder ned. Når man tilretter noget, plejer det man klipper af at falde og ikke at springe op, og det er sædvanligt at bruge en pladesaks ved arbejde, som det **K** udførte. Arbejdet er som nævnt ufarligt og ikke kompliceret, og derfor har de ikke givet instruktion om anvendelse af briller. På første hovedforløb bygger eleverne også skotrender. De har ikke haft uheld med pladesaksen før dette

uheld. Der har ikke været anvendt værnemidler ved brug af pladesaks. K har anvendt pladesaksen, som man skal. Skolen er nu opmærksom på, at man skal være forsigtig, når man tilretter ved brug af en pladesaks. I dag siger lærerne til eleverne, at de skal bruge briller, når de tilretter med saksen.

har forklaret, at han er lærer på skolen og var til stede, den dag uheldet skete. Han er faglærer på tømrerskolen, og han har været ansat der i fire år. Han har været faglærer siden 2008. Den pågældende dag var der praktikundervisning, og han gik rundt og hjalp eleverne, hvis de havde problemer. Han mener, at det var sidste skoleuge, og at eleverne udførte det sidste på deres kvistopgave, inklusiv etablering af skotrende. Der var 33 elever fordelt i to lokaler, hvorfor nogle elever indimellem var uden opsyn. Der kunne ikke være 33 elever i et lokale, og ikke alle elever arbejdede på samme stude. De havde samme opgave, og han gik rundt og hjalp de elever, der havde brug for instruktion. Der arbejdede to elever på hver kvist, og eleverne blev ikke instrueret i brug af pladesaksen. Når der er 33 elever i to lokaler betyder det, at han går rundt hele tiden. Han så ikke, da K kom til skade. K henvendte sig til ham og sagde, at han havde fået noget i øjet. Han så ikke K anvende saksen. Han ved ikke, hvad der skete. Man kan såvel bruge en saks som en hobbykniv til at tilrette.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument, der er sålydende:

" ...

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

at sagsøgte er erstatningsansvarlig overfor K i anledning af skaden, og

at sagsøgte som uddannelsessted kan pålægges ansvar efter samme normer i arbejdsmiljøloven, som gælder for arbejdsgivere.

Til støtte for, at sagsøgte har pådraget sig erstatningsansvar gøres det gældende,

at det pågældende arbejde ikke var planlagt, tilrettelagt eller udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38. Der burde således have været anvendt øjeværn i forbindelse med arbejdet, da der var risiko for øjenskader, og

at der ikke blev ført et effektivt tilsyn med arbejdets udførelse, ligesom der ikke blev givet instruktion om de faremomenter, der var forbundet med arbejdets udførelse, jf. normerne i arbejdsmiljølovens § 16 og § 17, stk. 2. **K** havde ikke tidligere fået instruktion i brug af øjenværn og har ikke tidligere klippet med metalsaks.

Sagsøgte kunne ved at føre tilsyn med påbegyndelse af klipningen selv iagttage at der ikke blev brugt øjenværn..."

Sagsøgte har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument, der er sålydende:

"...

- 3.1. Til støtte for den nedlagte påstand gøres det i første række gældende, at der ikke foreligger et ansvarsgrundlag i form af culpa, der kan begrunde et erstatningsansvar for godtgørelse for svie og smerte for **E**, hvorfor **E** skal frifindes.
- 3.1.1. Herunder gøres det gældende, at **K** s opgave på **E** den 9.5.2018 med at klippe i aluminiumsprofil med pladesaks blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet der ikke var grundlag for, at der ved udførelsen af opgaven skulle anvendes øjenværn eller andre forholdsregler.
- 3.1.2. Det gøres yderligere gældende, at der blev givet en tilstrækkelig instruktion og vejledning om opgavens udførsel samt de farer, der var forbundet hermed. Herunder gøres det gældende, at der ikke var en skærpet pligt til at instruere nøje, da der var tale om en ufarlig arbejdsproces med et i udgangspunktet ufarligt håndværktøj.
- 3.1.3. Det gøres endvidere gældende, at **K** s tilskadekomst er udtryk for en atypisk skade, hvorfor **E** har overholdt sin instruktionspligt i forhold til **K**, idet der blot er tale om et hændeligt uheld.
- 3.1.4. Herudover gøres det gældende, at **E** s pligt til at føre tilsyn var opfyldt i forbindelse med **K** s tilskadekomst den 9.5.2018, idet

der var en lærer til stede i overensstemmelse med de retningslinjer, der gælder for tømreruddannelsen.

- 3.1.5. Det gøres herunder gældende, at tilsynspligten ikke kan udstrækkes til, at der skal føres konstant tilsyn med den enkelte elev eller et fåtal af elever, når der ved klipning med pladesaks i aluminiumsprofil er tale om en simpel arbejdsproces, der ikke har karakter af farligt arbejde.
- 3.1.6. Af de ovenfor anførte grunde gøres det gældende, at de af **K** påberåbte normer i arbejdsmiljøloven, der kun indirekte normerer culpaansvaret i sager om erstatning uden for kontrakt, ikke er overtrådte.
- 3.1.7. Det er desuden i alle tilfælde **K**, der som skadelidte bærer bevisbyrden for, at der foreligger et culpøst forhold, hvilken bevisbyrde ikke er løftet.
- 3.2. Til støtte for den nedlagte påstand gøres det i anden række gældende, at måtte retten finde, at der er et ansvarsgrundlag i forhold til **E**, har **K** udvist egen skyld i et sådant omfang, at erstatningspligten i forbindelse med godtgørelse for svie og smerte bortfalder eller alternativt reduceres.
- 3.2.1. Herunder gøres det gældende, at **K** havde modtaget undervisning i arbejdsmiljø og anvendelse af værnemidler forud for tilskadekomsten den 9.5.2018, at **K** havde opnået yderligere kendskab til brugen af værnemidler og forholdsregler via arbejde for sin arbejdsgiver, **A/S**, samt at **K** havde modtaget tilstrækkelig information om (de begrænsede) faremomenter forbundet med anvendelsen af pladesaksen til klipning i aluminiumsprofil i forbindelse med undervisningen den 9.5.2018, hvorfor **K** selv var i besiddelse af de relevante forudsætninger til at kunne imødegå tilskadekomsten den 9.5.2018..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Det lægges til grund, at K, da ulykken indtraf, var på sit tredje skoleforløb, og at han var godt halvvejs i sin lærlingeuddannelse. Det lægges endvidere til grund, at han som tømrer var ved at bygge en kvist, der skulle forsynes med en skotrende, der i sit forløb skulle have en blikbund. Til brug herfor skulle han klippe i blikket. Han klippede blikket "for stort", hvorfor han efterfølgende skulle tilrette det ved at klippe et mindre stykke af. Han anvendte en dertil egnet saks, og stumpen, han klippede af, faldt ikke ned, men sprang op og ramte ham i det ene øje, hvorved han fik en skade. Det tiltrædes, at sagsøgte som uddannelsessted skal pålægges ansvar efter samme normer i arbejdsmiljøloven, som gælder for arbejdsgivere. Skolen havde instrueret eleverne i brug af stedets farlige redskaber, og havde instrueret om, at eleverne ved brug af disse skulle anvende høreværn og øjenværn. Den proces, K udførte, må anses for at være en helt almindelig proces uden nærmere faremomenter. Skolen var berettiget ikke bekendt med, at blik eller aluminium i forbindelse med klipning og tilretning kunne springe op og ikke falde ned, som ville være naturligt. Skolen har derfor efterfølgende instrueret eleverne om, at de ved anvendelse af saksen skal anvende øjenværn. Det ændrer dog ikke på, at det tilsyn, som skolen har ført, og den instruktion, som skolen har givet, må anses for at have været tilstrækkelig for at undgå skader, også selvom der til 33 elever kun var en lærer. Ved vurderingen heraf er der lagt vægt på, at det ikke tidligere er set eller ikke oplyst set, at en skade kunne indtræffe som sket. Det kan derfor ikke kritiseres, at sagsøgte ikke havde instrueret eleverne om at bruge øjenværn ved brug af saksen. Det er en atypisk skade, der er indtruffet, men arbejdet må anses for at være blevet udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, også uden anvendelse af øjenværn. Derfor frifindes sagsøgte. Med omkostninger forholdes som nedenfor bestemt, idet bemærkes, at sagsøgte ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte, E, frifindes.

Inden 14 dage skal sagsøgeren, Mandatar Fagligt Fælles Forbund for K, betale 15.000,00 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.